

RESOLUCIÓ del procediment sancionador núm.14/2010, referent al Departament de Justícia

Antecedents

Primer.- El dia 18/06/09 va tenir entrada a l'Agència Catalana de Protecció de Dades, per remissió de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades, una sèrie d'actuacions iniciades per l'Agència Espanyola arran d'un escrit presentat pel setmanari "(...)" en què es denunciava un presumpte incompliment de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (en endavant, LOPD), per part del Jutjat (...). Aquesta remissió es fonamentava en què l'Acord del Ple del Consell General del Poder Judicial (en endavant CGPJ) de data 20/09/06, de creació de fitxers de caràcter personal dependents d'òrgans judicials, en relació al fitxer denominat "Assumptes Jurisdiccionals", estableix que, en cas d'òrgans judicials territorials, l'òrgan encarregat del tractament, serà l'Administració Pública competent en la dotació de mitjans materials, en el seu respectiu àmbit territorial. S'afegia en l'escrit de remissió que l'article 104 de la Llei Orgànica 6/2006, de 9 de juliol, de reforma de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (en endavant EAC) atribueix a la Generalitat de Catalunya, la competència en els mitjans materials de l'Administració de Justícia.

En relació als fets que en concret es denunciaven, l'escrit de remissió exposava que en data XX/XX/2008 el setmanari abans citat havia trobat documentació judicial, pertanyent al Jutjat (...), en contenidors situats a la via pública. Aquesta documentació, que s'acompanyava amb l'escrit de remissió, contenia dades de caràcter personal, i entre els documents remesos hi figuraven autoritzacions d'entrada a domicilis, notificacions de citacions judicials, diligències, interlocutòries, etc.

Segon.- L'Agència va obrir una fase d'informació prèvia (núm. 71/09) d'acord amb el que preveu l'article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, concretament en relació amb l'article 17 de la Llei 5/2002, de 19 d'abril, de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, per tal de comprovar la realitat dels fets denunciats, i a fi d'obtenir més informació sobre les circumstàncies dels fets i els subjectes responsables.

Dins d'aquesta fase d'informació prèvia, s'ha incorporat tota la documentació resultant de les actuacions realitzades per l'Agència Espanyola de Protecció de Dades. En aquest sentit, és oportú assenyalar que en data 01/04/09, l'Agència Espanyola va realitzar una inspecció a la seu del Jutjat (...).

En l'Acta d'aquesta inspecció presencial, els inspectors de l'AEPD comproven, entre d'altres qüestions, el següent:

- *"5. Los inspectores de la agencia solicitan al representante del JUZGADO que les permita el acceso a los expedientes asociados a la documentación citada [...] realizándose las siguientes comprobaciones:
5.1 Se verifica que, entre la documentación del procedimiento XXX consta el original del auto, firmado. Apreciadas por los inspectores diferencias entre el documento obrante en el procedimiento y los hallados en la basura, manifiestan los representantes del JUZGADO que parece tratarse de un documento de trabajo." [...]*

- *“6. [...] Visitado posteriormente los archivos en los que se encuentran los procedimientos cerrados, estando ubicados en la misma planta del JUZGADO y en la planta superior. Las puertas son ignífugas y tienen cerradura. Informan los representantes del JUZGADO que no quedan cerradas por no disponer el personal del JUZGADO de las correspondientes llaves, desconociendo quien dispone de ellas.
Se visita finalmente la segunda parte del archivo de procedimientos cerrados, ubicado en el sótano del edificio. Este archivo no dispone de cerradura.
Se examina igualmente las puertas de la planta, observando que los locales del JUZGADO se cierran por medio de una puerta ignífuga sin cerradura.
Informan los representantes del JUZGADO que igualmente, el edificio cuenta con una puerta de acceso en la planta baja, que no cuenta con cerradura. Los inspectores actuantes comprueban la existencia de dicha puerta y la carencia de cerradura.”*
- *“7. Los inspectores de la Agencia solicitan a la (...) que les muestre los contenedores de cartón [...]. Los inspectores de la Agencia verifican que se tratan de cartón sin ningún medio que impida la extracción de la documentación que se introduzca en ella.”*
- *“8. Solicitan se les muestre la destructora de papel, verificándose que es una destructora de bajo volumen, modelo IDEAL 2403.”[...]*

Tercer.- En el si de la fase d'investigació oberta a l'Agència, en data 15/10/09 amb registre de sortida de 23/10/09, l'Agència va efectuar un requeriment al Departament de Justícia per tal que informés, en relació amb l'Acord del CGPJ de data 13/09/07 sobre “*Criteris generals de seguretat en els sistemes d'informació al servei de l'Administració de Justícia*”, quines mesures havia adoptat per tal de donar compliment a aquest Acord, i qui era l'òrgan o persona responsable de seguretat. A l'últim, també es demanava que s'aportés còpia del document de seguretat atès que en aplicació del previst a l'Acord del CGPJ esmentat, corresponia al Departament de Justícia la seva aprovació, en relació amb el fitxer del qual n'és responsable el CGPJ, denominat “*Assumptes Jurisdiccionals*”. I en relació al Jutjat (...) es demanava, entre d'altres, que s'indiqués quin és el procediment i mitjans materials per a la destrucció i recollida de documents d'aquest Jutjat.

Aquest requeriment fou complimentat per mitjà d'escrit de data 10/11/09, amb registre d'entrada en aquesta Agència de 20/11/09, en el qual el Departament de Justícia, informa, en essència, del següent:

- *L'Acord del CGPJ de 13/09/07, “estableix una sèrie de mesures de seguretat en els sistemes d'informació, tant tècniques com organitzatives. Les mesures descrites a l'acord, s'han incorporat als sistemes de gestió processal, en el cas que no estiguessin en funcionament abans de l'aprovació de l'Acord.
En aquest sentit, des de l'assumpció de les competències en matèria de suport a l'Administració de Justícia, que van ser assignades mitjançant Decret 129/1996, de 16 d'abril, al Departament de Justícia, hem anat implementant les mesures de seguretat corporatives en els nous desenvolupaments i en la infraestructura TIC judicial.[...]”*
- *“L'òrgan responsable de la seguretat, d'acord amb l'organització que es descriu al document de seguretat del Departament de Justícia, és el Gabinet tècnic de la Secretaria General. Tanmateix, en relació als fitxers jurisdiccionals creats per l'Acord de 20 de setembre de 2006, del Ple del Consell General del Poder Judicial, els responsables del tractament són els secretaris judicials.”[...]*

- *“El procediment que es segueix per a la destrucció i recollida de documents és el descrit a la Instrucció 1/2006, de 15 de maig, de la Secretaria General de Justícia, sobre protocol de destrucció de documentació amb dades de caràcter personal en suport de paper[...].”*
- *“El sistema de recollida i destrucció de documentació es realitza a través de l'empresa “Empresa A”, la qual emet el certificat de destrucció corresponent. En relació amb els mitjans materials de què es disposa per a la seva destrucció, aquest són:*
 - o *10 contenidors tipus bústia de cartró rígid i precinte adhesiu de 40x30x80 cm.*
 - o *1 destructora de paper model Ideal 2403, situada al Servei Comú General.”*

Finalment, amb aquest escrit s'acompanyava el document de seguretat del Departament de Justícia de data 10/04/08 (versió 2.1), així com la Instrucció 1/2006, de 15 de maig i la documentació relativa al contracte menor realitzat amb l'empresa “Empresa A”.

Quart.- Posteriorment, mitjançant escrit de data 19/01/10, l'Agència posava en coneixement del Departament de Justícia, que en el document de seguretat de data 10/04/08 aportat, en l'apartat tercer d'aquest document, denominat “Niveles de Seguridad”, concretament a la “Tabla 1: Ficheros con datos de caràcter personal del Departamento de Justicia segun la Unidad Orgànica responsable y el nivel de seguridad asociado” on es determina l'estructura dels fitxers amb dades de caràcter personal i descripció dels sistemes d'informació als quals els hi és d'aplicació el document de seguretat, no hi figurava el fitxer denominat “Assumptes Jurisdiccionals”, motiu pel qual es requeria al Departament per tal que aportés el document de seguretat en compliment de l'encàrrec formulat pel CGPJ.

Aquest requeriment fou complimentat mitjançant escrit de data 01/02/10, amb registre d'entrada en aquesta Agència el 04/02/10. En aquest escrit, el Departament de Justícia informava que: *“Per tal d'establir la política de seguretat i protecció de dades a l'Administració de Justícia, el Consejo General del Poder Judicial (CGPJ) va definir uns criteris bàsics de seguretat per als sistemes de gestió processal i va demanar als encarregats dels tractament autonòmics que apliquessin els seus documents de seguretat com a normes integrals a les oficines judicials, sempre i quan respectessin els criteris bàsics ja establerts [...] El Departament de Justícia va donar trasllat al CGPJ del document de seguretat del Departament, en data 7 de maig de 2008.*

En conseqüència, li és aplicable a l'esmentat fitxer, el document de seguretat del Departament de Justícia, amb el nivell de seguretat fixat en l'Acord de creació del fitxer, en aquest cas “Alt”.”

Cinquè.- En data 07/04/10, la directora de l'Agència Catalana de Protecció de Dades va acordar iniciar procediment sancionador per una presumpta infracció greu prevista, una a l'article 44.3.h) en relació amb l'article 9 de la LOPD i els articles 82, 88 i 92 del Reial Decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de desenvolupament de la LOPD (en endavant, RLOPD). Així mateix, va nomenar instructora de l'expedient a la funcionària de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, XXX.

Aquesta resolució, juntament amb el plec de càrrecs, es va notificar al Departament de Justícia en data 12/04/10. El Departament de Justícia va formular al·legacions al plec de càrrecs, per mitjà d'escrit de data 22/04/10, rebut a l'Agència el dia 26/04/10.

Sisè.- El dia 22/07/10 la instructora d'aquest procediment, va formular proposta de resolució, per la qual proposava que la Directora de l'Agència Catalana de Protecció de Dades declarés que el Departament de Justícia havia incorregut en una infracció greu prevista a l'article 44.3 h) en relació amb l'article 9 de la LOPD, ambdós de la LOPD, i els articles 88 i 92 del RLOPD.

Aquesta proposta de resolució, que va ser notificada al Departament de Justícia el 23/07/10, li concedia un termini de 10 dies comptadors a partir de l'endemà de la data de notificació, per tal que formulessin les al·legacions que estimessin convenientes.

Setè.- El Departament de Justícia va formular al·legacions a la proposta de resolució, per mitjà d'escrit de data 03/08/10, rebut a l'Agència el dia 06/08/10. Aquestes al·legacions s'analitzen en el fonament de dret tercer de la present resolució.

Del conjunt de les actuacions practicades en aquest procediment es consideren acreditats els fets que seguidament es detallen com a fets provats.

Fets Provats

Primer.- L'Acord del Ple del Consell General del Poder Judicial (en endavant CGPJ) de data 20/09/06, de creació de fitxers de caràcter personal dependents d'òrgans judicials, en relació al fitxer denominat "Assumptes Jurisdiccionals", estableix que, en cas d'òrgans judicials territorials, l'òrgan encarregat del tractament, serà l'Administració Pública competent en la dotació de mitjans materials, en el seu respectiu àmbit territorial. En aquest sentit, l'article 104 de la Llei Orgànica 6/2006, de 9 de juliol, de reforma de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (en endavant EAC) atribueix a la Generalitat de Catalunya, la competència en els mitjans materials de l'Administració de Justícia i l'article 37.1 de la Llei Orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial regula l'aportació de mitjans materials per a l'adequat funcionament de l'Administració de Justícia, disposa que: "*Correspon al Ministeri de Justícia o a l'òrgan competent de la comunitat autònoma amb competències en matèria de justícia proveir els jutjats i tribunals dels mitjans necessaris per al desenvolupament de la seva funció amb independència i eficàcia.*"

L'Acord del CGPJ de 16/09/07 que estableix els criteris generals de seguretat en els sistemes d'informació al servei de l'Administració de Justícia, disposa que les Administracions públiques competents hauran de realitzar un document de seguretat, d'obligat compliment per al personal amb accés a les dades de caràcter personal, en el que es descriuran les mesures de seguretat (organitzatives i tècniques) posades en funcionament.

Segon.- En el document de seguretat de data 10/04/08, elaborat pel Departament de Justícia, es determina el següent:

"[...]2.1 Àmbito Objetivo

Este documento se aplica a todas las actividades del Departamento de Justicia, en el ámbito de la obtención, tratamiento y cesión de datos de carácter personal.

[...]

3. Niveles de Seguridad

[...]

En concreto, los ficheros sujetos a las medidas de seguridad establecidas en este documento, con indicación del nivel de seguridad correspondiente, son los que se describen en la Tabla 1. (la negreta és d'aquesta instructora)

En aquesta taula 1 no hi figura cap referència al fet que aquest document de seguretat sigui d'aplicació al fitxer denominat "Assumptes Jurisdiccionals", del qual el Departament de Justícia n'és encarregat del tractament, i com a tal se li va encomanar, per part del responsable del fitxer, l'aprovació del document de seguretat corresponent.

Tercer.- El Departament de Justícia no va implementar en el Jutjat (...), les mesures de seguretat que resultaven exigibles, i en concret, les referides al procediment per a la destrucció i recollida de documents, la qual cosa, va facilitar l'aparició de documentació judicial a la via pública, i que fou trobada per un mitjà de comunicació en data XX/XX/2008.

A aquest respecte, per mitjà d'escrit de 16/02/09, el Departament de Justícia va acceptar el pressupost presentat per l'empresa "Empresa A" (en endavant, "Empresa A") per a la prestació del servei de recollida i destrucció de paper de diverses oficines judicials, entre les quals hi figuraven el Jutjat (...), per a l'any 2009, però aquesta prestació acceptada en data 16/02/09, no estava encara vigent al moment de produir-se l'aparició dels documents a la via pública que va donar lloc a la incoació del present procediment.

En relació amb les mesures de seguretat implantades en la destrucció i recollida de documents, el Departament de Justícia ha manifestat que se segueix el procediment descrit a la Instrucció 1/2006, en el qual es determina que "[...] *El procés de destrucció de documents es realitzarà d'una d'aquestes maneres:*

- o *En màquines destructores, que hauran de complir l'estàndar de seguretat de nivell 2 com a mínim, segons la norma DIN/CEN 32.757*
- o *En contenidors específics, que estaran degudament indicats en els punts del centre que es considerin oportuns. Aquests contenidors hauran de ser clarament diferenciats de la resta de contenidors del centre i el seu interior haurà de ser inaccessible per a tots aquells que no estiguin autoritzats per recollir el que contenen.*" (la negreta és d'aquesta instructora)

En la inspecció presencial efectuada per inspectors de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades, en data 01/04/09, a la seu del Jutjat (...), es va detectar que les mesures de seguretat implantades en relació amb la recollida i destrucció de paper, consistents en uns contenidors i una destructora de paper model IDEAL 2403, resultaven insuficients, atès que d'una banda, els contenidors no estaven dotats de mecanismes que impedissin l'extracció de documentació que s'introduís en els mateixos i de l'altra, la destructora de paper per les seves característiques era de tipus personal o d'escriptori, de manera que la seva capacitat no seria l'adequada per donar servei a tot el Jutjat.

Quart.- Els inspectors de l'AEPD van comprovar que els arxius relatius a procediments acabats, situats en diferents plantes dins la seu dels Jutjats (...), o bé no disposaven de pany o bé, si el tenien, el personal dels jutjats no disposava de claus per poder-los tancar, per la qual cosa, no estaven implementades les mesures de seguretat exigibles per tal de garantir que només hi accedirien les persones autoritzades.

Fonaments de Dret

Primer.- És d'aplicació al present procediment el previst al Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat d'acord amb l'article 17 de la Llei 5/2002, de 19 d'abril, de l'Agència Catalana de Protecció de Dades i el Títol VII de la LOPD. És competent per resoldre aquest procediment sancionador, la directora de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, de conformitat amb l'article 15 del Decret 278/1993, l'article 5 de la Llei 5/2002, i l'article 15 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades.

Segon.- En el curs del procediment sancionador, el Departament de Justícia ha formulat al·legacions, primerament davant el plec de càrrecs, i després en el tràmit d'audiència al notificar-li la proposta de resolució. Aquestes al·legacions s'analitzen en el punt tercer dels fonaments de dret.

Pel que fa a les al·legacions formulades davant el plec de càrrecs, atès que aquestes ja es van abordar de forma motivada a la proposta de resolució, es dona en aquest punt per reproduïda la resposta efectuada per la instructora.

Tercer.- És procedent contestar les al·legacions que el Departament de Justícia ha formulat davant la proposta de resolució:

3.1.- Sobre el document de seguretat.

En aquesta al·legació, el Departament de Justícia comunica a l'Agència que està previst *“que en el darrer trimestre de l'any en curs es procedeixi a la convocatòria del Comitè de Seguretat del Departament de Justícia, per tal d'aprovar una nova versió del Document de Seguretat on, entre d'altres modificacions, s'inclourà la relació de fitxers la qual el Departament de Justícia és l'encarregat del tractament i les altres informacions requerides pel RLOPD.”*

Aquesta al·legació del Departament de Justícia reitera en part la primera al·legació formulada davant el plec de càrrecs en què es comunicava a l'Agència que el Departament de Justícia portaria a terme les accions oportunes per tal d'actualitzar el document de seguretat, de manera que aquest s'ajustés a allò que determina la LOPD i el RLOPD.

En la present al·legació, el Departament va més enllà i concreta, que aquesta adequació del document de seguretat del Departament de Justícia a allò que disposa l'article 88 del RLOPD en relació amb el fitxer *“Assumptes Jurisdiccionals”* es realitzarà l'últim trimestre d'aquest any. Així doncs, atès que aquest període coincideix amb el termini que ja va proposar la instructora per tal que un cop resolt el present procediment es duguessin a terme les actuacions pertinents per corregir els efectes d'aquesta infracció, es considera oportú mantenir aquest termini en la present resolució.

3.2.- En relació amb les mesures de seguretat per a la destrucció i recollida de documents.

Aquesta al·legació fa referència a la resposta formulada per la instructora davant la segona al·legació del Departament de Justícia formulada davant el plec de càrrecs. En aquella resposta,

la instructora argumentava les raons per les quals, en el moment de produir-se els fets objecte del present procediment, les mesures de seguretat implantades varen resultar insuficients. A continuació, la instructora esmentava que: *“No obstant això, també és cert –tal com indica el Departament- que en l’actualitat s’ha optat per dur a terme el procediment de recollida i destrucció mitjançant la implantació de contenidors per part de l’empresa “Empresa A”. Ara bé, al respecte és oportú subratllar que tal com van poder constatar els inspectors de l’Agència Espanyola de Protecció de Dades en la inspecció efectuada l’01/04/09 (punt 7 de l’Acta) aquests contenidors tampoc impedeixen l’extracció de la documentació dipositada en els mateixos: “Los inspectores de la Agencia solicitan a la (...) que les muestre los contenedores de cartón [...]. Los inspectores de la Agencia verifican que se tratan de cartón sin ningún medio que impida la extracción de la documentación que se encuentra en ella”. Per aquests motiu, la instructora considerava que: “(...) les mesures de seguretat implantades en l’actualitat continuen resultant insuficients, motiu pel qual aquesta instructora considera procedent proposar a la directora de l’Agència que en la resolució del procediment requereixi al Departament de Justícia per tal que adopti les mesures necessàries per tal que es corregeixin els efectes d’aquesta infracció.”*

En relació amb l’anterior, el Departament de Justícia assevera ara que ***“a partir del juny de 2009, a l’edifici judicial (...), es van substituir els contenidors de cartró, per d’altres metàl·lics tancats amb clau, que són els que existeixen actualment.”***

Doncs bé, a la vista d’aquesta afirmació, es considera que amb la substitució dels contenidors de cartó per contenidors metàl·lics tancats amb clau, el Departament ha adoptat una de les mesures proposades per la instructora en la proposta de resolució per tal d’impedir l’extracció de documentació dipositada en els contenidors. És per això que es considera innecessari mantenir en la present resolució el requeriment esmentat.

3.3.- En relació amb les mesures de seguretat aplicables en arxius on es custodiaven documents relatius a procediments acabats.

En la tercera al·legació, el Departament de Justícia aclareix que *“els advocats i procuradors, no tenen accés a les àrees de circulació privada, i en tot cas, si aquests col·lectius accedeixen a l’oficina judicial és per decisió del personal del Jutjat, ja que han de ser atesos en el taulell de cada oficina judicial, que marca la separació entre l’espai de circulació pública i privada; així mateix, si la informació a tractar requereix de més confidencialitat, existeixen sales multiús habilitades a aquest efecte.”*

També exposa que: *“En quant a les àrees on es troben els expedients i la documentació amb dades personals, com ja es va informar a les al·legacions al plec de càrrecs, els armaris disposen de claus. En aquest sentit, la (...) del Departament de Justícia, ha verificat recentment, la seva disponibilitat i actualment cada secretari judicial, com a responsables de l’Arxiu Judicial (...) Així mateix, el personal encarregat de la tramitació dels expedients, també té responsabilitat en la custòdia dels expedients que tramita (...).”*

I s’afegeix que: *“En quant a l’arxiu de procediments acabats situat al soterrani de l’edifici judicial (...), aquest està situat en una zona restringida al pas, i només personal autoritzat hi té accés.”*

Finalment, s’indica en relació amb l’adopció de mesures proposades per la instructora que *“s’ha verificat que tots els secretaris judicials disposen d’una clau dels armaris dels arxius*

d'expedients oberts, reiterant que per disposició legal, els secretaris judicials són els responsables de l'Arxiu Judicial de Gestió (...) Així mateix, tant els arxius dels expedients oberts com els tancats estan ubicats en zones de circulació privada, per la qual cosa només el personal autoritzat ha de tenir-hi accés."

En primer lloc, convé aclarir en relació amb la present al·legació, que la proposta de requeriment d'adopció de mesures destinades a evitar l'accés a documentació que conté dades personals per part d'un tercer no autoritzat o la seva recuperació posterior en allò relatiu als arxius, es referia als arxius que contenen "procediments acabats" atès que els inspectors de l'AEPD van comprovar que eren aquests els que o bé no disposaven de pany, o si el tenien, el personal del jutjat no disposava de claus per poder-los tancar. Així queda reflectit a l'acta d'inspecció aixecada el 01//04/09: "6. Los inspectores de la agencia solicitan a (...) que les facilite el acceso al archivo del Juzgado, verificándose que en la planta en que se encuentra el JUZGADO hay una serie de armarios con llave en los que se encuentra el archivo de los asuntos en trámite.

Visitado posteriormente los archivos en los que se encuentran los procedimientos cerrados, estando ubicados en la misma planta del JUZGADO y en la planta superior. Las puertas son ignífugas y tienen cerradura. Informan los representantes del JUZGADO que no quedan cerradas por no disponer el personal del JUZGADO de las correspondientes llaves, desconociendo quien dispone de ellas.

Se visita finalmente la segunda parte del archivo de procedimientos cerrados, ubicado en el sótano del edificio. Este archivo no dispone de cerradura.

Se examina igualmente las puertas de la planta, observando que los locales del JUZGADO se cierran por medio de una puerta ignífuga sin cerradura.

Informan los representantes del JUZGADO que igualmente, el edificio cuenta con una puerta de acceso en la planta baja, que no cuenta con cerradura. Los inspectores actuantes comprueban la existencia de dicha puerta y la carencia de cerradura."

En segon lloc, en relació amb l'afirmació que tant als arxius de procediments oberts com als arxius de procediments tancats només hi tenen accés el personal autoritzat, cal indicar que el propi Departament ho matisa quan al parlar de l'accés d'advocats i procuradors, afegeix que "i en tot cas, si aquests col·lectius accedeixen a l'oficina judicial és per decisió del personal del Jutjat, ja que han de ser atesos en el taulell de cada oficina judicial, que marca la separació entre l'espai de circulació pública i privada; així mateix, si la informació a tractar requereix de més confidencialitat, existeixen sales multiús habilitades a aquest efecte."

Doncs bé, al respecte es oportú invocar l'article 92.1 del RLOPD que disposa que: "Els suports i documents que continguin dades de caràcter personal han de permetre identificar el tipus d'informació que contenen, han de ser inventariats i només hi ha de poder accedir el personal autoritzat per fer-ho en el document de seguretat." D'altra banda, en relació als tractaments no automatitzats, per a aquells fitxers de nivell alt –com és el cas del fitxer "Assumptes Jurisdiccionals" segons figura a l'Acord de 20/09/2006- l'article 111 del RLOPD determina que els armaris, arxivadors o altres elements que continguin dades de caràcter personal han d'estar en àrees en què l'accés estigui protegit amb portes d'accés dotades de sistemes d'obertura mitjançant una clau o altre dispositiu equivalent, àrees que s'han de mantenir tancades quan no sigui necessari l'accés als documents.

Per tant doncs, és sobre la base d'aquests preceptes, que cal adoptar les mesures de seguretat necessàries per tal de garantir que només tinguin accés a la documentació que es troba als

procediments acabats, les persones que estiguin degudament autoritzades en el document de seguretat i a més, que s'adoptin aquelles mesures encaminades a garantir que l'accés estigui protegit amb els mecanismes i/o sistemes exigits pel RLOPD. Així doncs, atès que de la present al·legació només s'infereix que s'han adoptat les mesures de tancament amb clau dels arxius relatius als procediments oberts, es considera oportú mantenir el requeriment d'adopció de mesures proposat per la instructora, en allò referent als arxius de procediments acabats.

Quart.- Els fets provats en el present procediment sancionador, es consideren constitutius d'una infracció greu prevista a l'article 44.3.h) de la LOPD, en relació amb l'article 9 de la mateixa llei i amb les mesures de seguretat que resultarien exigibles, segons el previst al RLOPD:

A aquest respecte, l'article 44.3.h) de la LOPD preveu com a infracció greu:

"Mantenir els fitxers, locals, programes o equips que continguin dades de caràcter personal sense les degudes condicions de seguretat que es determinin per la via reglamentària"

La mateixa LOPD es refereix al principi de seguretat a l'article 9, en els termes següents:

"1. El responsable del fitxer i, si s'escau, l'encarregat del tractament han d'adoptar les mesures de caràcter tècnic i organitzatiu necessàries que garanteixin la seguretat de les dades de caràcter personal i n'evitin l'alteració, la pèrdua, el tractament o l'accés no autoritzat, tenint en compte l'estat de la tecnologia, la naturalesa de les dades emmagatzemades i els riscos a què estan exposats, tant si provenen de l'acció humana o del medi físic o natural.

2. No s'han de registrar dades de caràcter personal en fitxers que no compleixin les condicions que es determinin per via reglamentària en relació amb la seva integritat i seguretat i a les dels centres de tractament, locals, equips, sistemes i programes.

3. S'han d'establir per reglament els requisits i les condicions que han de complir els fitxers i les persones que intervinguin en el tractament de les dades a què es refereix l'article 7 d'aquesta Llei."

Així doncs, l'article 9 de la LOPD recull el principi de seguretat de les dades, com a una de les garanties màximes del tractament de les dades personals, i obliga als responsables del fitxer a adoptar les mesures de seguretat tècniques i organitzatives legalment previstes per garantir aquest principi.

En aquest sentit, el RLOPD en relació amb el document de seguretat, en allò referent al fet provat segon, preveu el següent:

"Article 88: Document de seguretat

1. El responsable del fitxer o tractament ha d'elaborar un document de seguretat que reculli les mesures d'índole tècnica i organitzativa conformes amb la normativa de seguretat vigent que és de compliment obligat per al personal amb accés als sistemes d'informació.

2. El document de seguretat pot ser únic i ha d'incloure tots els fitxers o tractaments, o bé individualitzat per a cada fitxer o tractament. També es poden elaborar diferents documents de seguretat agrupant fitxers o tractaments segons el sistema de tractament utilitzat per a la seva organització, o bé atenent criteris organitzatius del responsable. En tot cas té el caràcter de document intern de l'organització.

(...)

7. El document de seguretat s'ha de mantenir actualitzat en tot moment i s'ha de revisar sempre que es produeixin canvis rellevants en el sistema d'informació, en el sistema de tractament que es fa servir, en la seva organització, en el contingut de la informació inclosa en els fitxers o tractaments o, si s'escau, com a conseqüència dels controls periòdics realitzats. En tot cas, s'entén que un canvi és rellevant quan pot repercutir en el compliment de les mesures de seguretat implantades.

8. El contingut del document de seguretat sempre s'ha d'adequar a les disposicions vigents en matèria de seguretat de les dades de caràcter personal.”

Respecte als fets provats segon i tercer, el RLOPD també preveu, entre les mesures de seguretat de nivell bàsic, i per tant aplicables a tots els fitxers, ja siguin de nivell bàsic, mitjà o alt, entre d'altres, les següents mesures de seguretat:

“Article 92. Gestió de suports i documents

1. Els suports i documents que continguin dades de caràcter personal han de permetre identificar el tipus d'informació que contenen, han de ser inventariats i només hi ha de poder accedir el personal autoritzat per fer-ho en el document de seguretat.

S'exceptuen aquestes obligacions quan les característiques físiques del suport impossibilitin el seu compliment, i n'ha de quedar constància motivada en el document de seguretat.

2. La sortida de suports i documents que continguin dades de caràcter personal, inclosos els compresos i/o annexos a un correu electrònic, fora dels locals sota el control del responsable del fitxer o tractament, l'ha d'autoritzar el responsable del fitxer o ha d'estar degudament autoritzada en el document de seguretat.

3. En el trasllat de la documentació s'han d'adoptar les mesures dirigides a evitar la sostracció o pèrdua de la informació o l'accés indegut a aquesta durant el seu transport.

4. Sempre que s'hagi de rebutjar qualsevol document o suport que contingui dades de caràcter personal, s'ha de destruir o esborrar mitjançant l'adopció de mesures dirigides a evitar l'accés a la informació que conté o la seva recuperació posterior.

5. La identificació dels suports que continguin dades de caràcter personal que l'organització consideri especialment sensibles es pot realitzar utilitzant sistemes d'etiquetatge comprensibles i amb significat que permetin als usuaris amb accés autoritzat als suports i documents esmentats identificar el seu contingut, i que en dificultin la identificació per a la resta de persones.”

L'Acord del Ple del Consell General del Poder Judicial (en endavant CGPJ) de data 20/09/06, de creació de fitxers de caràcter personal dependents d'òrgans judicials, en relació al fitxer denominat “Assumptes Jurisdiccionals”, estableix que, en cas d'òrgans judicials territorials, l'òrgan encarregat del tractament, serà l'Administració Pública competent en la dotació de mitjans materials, en el seu respectiu àmbit territorial. En aquest sentit, l'article 104 de la Llei Orgànica 6/2006, de 9 de juliol, de reforma de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (en endavant EAC) atribueix a la Generalitat de Catalunya, la competència en els mitjans materials de l'Administració de Justícia i l'article 37.1 de la Llei Orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial regula l'aportació de mitjans materials per a l'adequat funcionament de l'Administració de Justícia, disposa que: “Correspon al Ministeri de Justícia o a l'òrgan competent de la comunitat autònoma amb competències en matèria de justícia proveir els jutjats i tribunals dels mitjans necessaris per al desenvolupament de la seva funció amb independència i eficàcia.”

L'Acord del CGPJ de 16/09/07 que estableix els criteris generals de seguretat en els sistemes d'informació al servei de l'Administració de Justícia, disposa que les Administracions públiques

competents hauran de realitzar un document de seguretat, d'obligat compliment per al personal amb accés a les dades de caràcter personal, en el que es descriuran les mesures de seguretat (organitzatives i tècniques) posades en funcionament.

Doncs bé, durant la tramitació d'aquest procediment ha quedat acreditat, que en el document de seguretat del Departament de Justícia no hi figura cap referència al fet que aquest sigui d'aplicació al fitxer denominat "Assumptes Jurisdiccionals", motiu pel qual caldrà requerir al Departament per tal que adequï aquest document de seguretat a allò que disposa l'article 88 del RLOPD en relació amb el fitxer "Assumptes Jurisdiccionals", del qual n'és l'encarregat del tractament.

També es considera acreditat que la gestió de la documentació vinculada al fitxer denominat "Assumptes jurisdiccionals", no s'adequava a les previsions legalment i reglamentàries establertes. Així, les mesures de seguretat adoptades en aplicació d'allò que disposa la Instrucció 1/2006, de 15 de maig, de la Secretaria General de Justícia, sobre el protocol de destrucció de documentació amb dades de caràcter personal, van resultar insuficients tal com es va comprovar a la inspecció realitzada l'01/04/09 per l'AEPD, ja que en el moment de produir-se els fets, els Jutjats (...) només disposaven d'una sola màquina destructora marca IDEAL 2403. En relació amb aquesta, tot i que el Departament ha manifestat que aquesta complia amb l'estàndard de seguretat de nivell 2 exigint per la Instrucció 1/2006, de 15 de maig, el cert és que aquest aparell, que era d'ús compartit per a tot l'edifici judicial -segons van manifestar els representants del Jutjat en l'acte d'inspecció presencial- resultava insuficient per a destruir tota la documentació generada, ja que la capacitat de la destructora de paper -que per les seves característiques era de tipus personal o d'escriptori- no era adequada per donar servei a tot el Jutjat o bé, fins i tot per al cas en què el Departament hagués estimat pertinent emprar destructores tipus escriptori, el nombre de destructores implantades en aquells moments, és a dir, una sola, era del tot insuficient en relació amb el volum de documentació i expedients que es gestionen en un Jutjat.

Així doncs, tot i l'existència d'un document formal que conté les mesures a adoptar per a la destrucció i recollida de documents, el cert és que les mesures que es van adoptar efectivament van resultar del tot inadequades, ja que el resultat final, fou l'aparició de documents que contenien dades personals a la via pública, cosa que va permetre l'accés per part d'un tercer no autoritzat (en concret, un mitjà de comunicació) a aquesta documentació. En aquest sentit, resulten il·lustratives, tant la Sentència de l'Audiència Nacional de 21/01/10 (fonament tercer), que recull la doctrina reiterada de la Sala com la Sentència de l'Audiència Nacional de 02/03/06 (fonament quart). La primera d'aquestes determina que: *"Esta Sala de la Audiencia Nacional, resolviendo supuestos anteriores en los que los hechos se tipificaron conforme a dicho precepto de la Ley 15/1999, ha establecido la siguiente doctrina (SAN 28-3-2006 Rec. 478/2004, por todas): No basta con la adopción de cualquier medida, pues deben ser las necesarias para garantizar aquellos objetivos que marca el precepto. Y, por supuesto, no basta con la aprobación formal de las medidas de seguridad, pues resulta exigible que aquéllas se instauren y pongan en práctica de manera efectiva. Así, de nada sirve que se aprueben unas instrucciones detalladas sobre el modo de proceder para la recogida y destrucción de documentos que contengan datos personales si luego no se exige a los empleados (...)la observancia de aquellas instrucciones. Hemos considerado, en consecuencia, que se impone una obligación de resultado, consistente en que se adopten las medidas necesarias para evitar que los datos se pierdan, extravíen o acaben en manos de terceros. Y ello porque toda responsable de un fichero (o encargada de*

tratamiento) es, por disposición legal, una deudora de seguridad en materia de datos, y por tanto debe dar una explicación adecuada y razonable de cómo los datos personales han ido a parar a un lugar en el que son susceptibles de recuperación por parte de terceros, siendo insuficiente con acreditar que adopta una serie de medidas, pues también es responsable de que las mismas se cumplan y se ejecuten con rigor. En definitiva, toda responsable de un fichero debe asegurarse de que dichas medidas se implementen de manera efectiva en la práctica sin que, bajo ningún concepto, datos bancarios o cualesquiera otros datos de carácter personal, puedan llegar a manos de terceras personas.

l la Sentència de l'Audiència Nacional de 02/03/06 (fonament quart) assenyala que: "(...)pues resulta evidente que si documentos de usos interno de la entidad recurrente conteniendo datos personales y a los que solo ella podía tener acceso, fueron encontrados en la vía pública y en un contenedor al alcance de cualquier viandante, es porque no se prestó la diligencia necesaria en orden a la efectiva observancia de las medidas de seguridad que se pretenden haber tomado, con lo que la protección en orden a la seguridad de los datos no fue eficaz, vulnerándose el artículo 9 de la LOPD y en definitiva el bien jurídico protegido por la infracción apreciada que es la seguridad de los datos."

Per tant, es considera acreditat que el Departament de Justícia, en el moment en què es van produir els fets que van originar la incoació del present procediment, no havia implementat de forma efectiva les mesures de seguretat, tècniques i organitzatives necessàries, tal com estableix l'art. 9.1 de la LOPD i, en conseqüència, va incórrer en la infracció de l'article 44.3.h) de la mateixa llei.

Cinquè.- Al marge de la declaració d'infracció que s'ha efectuat en la present resolució de conformitat amb el règim previst a l'article 46 de l'LOPD per tractar-se d'una infracció comesa per una administració pública, el mateix precepte preveu per a aquests casos que en la resolució que declari la comissió d'una infracció, s'hauran d'establir les mesures que escau adoptar perquè cessin o es corregeixin els efectes de la infracció. Doncs bé, en el cas present, i tenint en compte el que s'ha exposat anteriorment en donar resposta a les al·legacions formulades pel Departament de Justícia davant la proposta de resolució, es considera necessari requerir al Departament per tal que:

1.- En relació amb el document de seguretat, cal que en el termini de tres mesos el Departament adequi el document de seguretat del Departament de Justícia a allò que disposa l'article 88 del RLOPD en relació amb el fitxer "Assumptes Jurisdiccionals", del qual n'és l'encarregat del tractament.

2.- Pel que fa a la implementació de mesures de seguretat, es requereix per tal que en el termini de tres mesos s'adoptin les mesures d'ordre intern necessàries per tal d'implantar les mesures de seguretat que evitin l'accés a la documentació que conté dades personals per part d'un tercer no autoritzat o la seva recuperació posterior. En concret, i en relació amb els arxius de procediments acabats, caldrà que l'accés als mateixos estigui protegit amb portes d'accés dotades de sistemes d'obertura mitjançant clau o un altre dispositiu equivalent i que es garanteixi l'accés, només al personal autoritzat que estigui autoritzat en el document de seguretat (art. 92 i 111 RLOPD), motiu pel qual és necessari que en aquest document s'inclogui aquesta circumstància.

Fent ús de les facultats que em confereix l'article 15 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat de Catalunya,

RESOLC

Primer.- Declarar que el Departament de Justícia ha comès la infracció greu prevista a l'article 44.3.h) en relació amb l'article 9, ambdós de la LOPD, i els articles 88 i 92 del RLOPD.

Segon.- Requerir al Departament de Justícia per tal que dugui a terme en el termini de 3 mesos a partir de l'endemà de la notificació de la resolució del present procediment, les mesures correctores assenyalades en el fonament de dret cinquè de la present resolució, i un cop efectuades, ho posi en coneixement de l'Agència en el termini de 10 dies hàbils, de conformitat amb l'article 46 de la LOPD.

Tercer.- Notificar aquesta resolució al Departament de Justícia.

Quart.- Comunicar aquesta resolució al Síndic de Greuges, de conformitat amb el que preveu l'article 16.4 de la Llei 5/2002, de 19 d'abril, mitjançant el seu trasllat literal, segons el que especifica l'Acord Tercer del Conveni de Col·laboració entre el Síndic de Greuges de Catalunya i l'Agència Catalana de Protecció de Dades de data 23 de juny de 2006.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb l'article 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, les parts interessades poden interposar, amb caràcter potestatiu, recurs de reposició davant la directora de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveu l'article 116 i següents de la Llei 30/1992 o bé interposar directament recurs contenciós administratiu davant els Jutjats del Contenciós Administratiu, en el termini de dos mesos a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Igualment, les parts interessades poden interposar qualsevol altre recurs que considerin convenient per a la defensa dels seus interessos.

La directora

Esther Mitjans i Perelló
Barcelona, 23 de setembre de 2010